

NGB art 35a

Heilig Avondmaal

1 de Vader

2 de voeding

3 de vrucht

Gemeente,

Deze maaltijd is een geestelijke tafel. Zo begint ons gedeelte voor vanavond. Daar zit meer in dan je denkt op het eerste gehoor. God richt een tafel aan en nodigt Zijn gelovigen tot de maaltijd. Om te eten, brood en wijn. Wat zegt dat over God? Wat laat de HEERE daarmee zien over zichzelf?

Wie geeft je te eten? Dat is niet de juffrouw of meester op school. Die zijn heel goed en lief voor je, maar geven je niet te eten. Dat is ook niet je oom of tante. Die komen wel eens op bezoek en dat is erg fijn, maar eten krijg je niet van ze. Nee, je weet wel beter. Te eten, dat krijg je van je vader of je moeder. Dat is echt iets wat hoort bij het vader en moeder zijn. Zorgen voor eten en je aan tafel roepen.

In de kerk geeft God ons te eten. In het Heilig Avondmaal geeft God ons te eten op een zichtbare manier. Daar zie je echt brood en wijn om te eten en te drinken. Dat kan dan maar één ding betekenen. Want degene die je te eten geeft dat is je vader of moeder zagen we. Dus als God ons te eten geeft dan geeft dat aan dat Hij Vader is. Vader van alle gelovigen. Dat is een groot wonder. Dat God Vader is voor je.

1 de Vader

Dat kun je proberen te vatten in het volgende beeld. Er staat in Amerika een misdadiger terecht voor de rechter. En de bewijzen zijn overduidelijk: er is diefstal met moord gepleegd. En in sommige Amerikaanse staten staat daar de doodstraf op. En de rechter kan en moet maar één ding doen: het zwaarste vonnis uitspreken: doodstraf. En de verdachte, de misdadiger wordt terug naar zijn cel gebracht. En de rechter gaat naar huis. En thuisgekomen roept hij zijn zoon bij zich en zij besluiten tot het volgende. Er zal verwisseling, plaatsvervangende plaatsvinden. De rechter zal zijn zoon in de dodencel laten plaatsnemen. De misdadiger, de veroordeelde is vrij. Hij kan gaan en staan waar hij wil, hij zal niet geëxecuteerd worden. Het vonnis wordt toevergenomen door de zoon van de rechter. Onbegrijpelijk natuurlijk. Dat hij vrijkomt. Nooit zal hij mogen vergeten wat hem gegeven is.

Maar....dan heeft de rechter nog een boodschap voor hem. Hij mag zijn intrek nemen bij de rechter in huis. In de prachtige villa met de uitstekende verzorging. En hij mag gebruik maken van alle faciliteiten en gemakken die er in huis zijn en meedraaien in het gezin. De rechter wordt zijn vader. Als ik er straks niet meer ben, is dit allemaal jouw eigendom. Hij wordt aangenomen als kind. Dat spant de kroon! Hoe is het mogelijk. Nooit zal hij mogen vergeten....

Zo is God. Zondaren moeten ter dood veroordeeld worden. We hebben Gods eer geroofd en Hem bestolen van Zijn rechten en gezag. We zij in opstand gekomen tegen Zijn gezag. En God heeft het vonnis uitgesproken: veroordeeld voor eeuwig. We zitten te wachten op de voltrekking van het vonnis. Te wachten totdat de cipier van de dood ons halen komt. En dan die wonderlijke ruil van de Rechter. Zijn Zoon heeft het oordeel op zich genomen. Hij is in de cel gekomen. Heeft geleefd, dat oordeel tegemoet. De dood heeft Hem gehaald om neer te dalen ter hel. En een ieder die gelooft is vrij! Wordt niet veroordeeld. Mag leven! Daar zou je God voor eeuwig dankbaar zijn.

Maar ook deze Rechter heeft nog een boodschap: Ik geef je de vrijheid, maar Ik zeg niet: maak dat je wegkomt, zoek een nieuw bestaan, bouw een nieuwe toekomst op. En je mag Mij daarbij om advies vragen. Als Adviseur, of als Helper wil Ik er voor je zijn. Dat zou al geweldig zijn. Maar dat doet Hij niet slechts, nee, Hij zegt: Ik neem je in huis, Ik adopteer je als kind, Ik zal je Vader zijn. Ik verzorg je, Ik geef je een taak in mijn huishouding, Ik laat je delen in Mijn bezittingen, Ik maak je tot erfgenaam van heel Mijn territorium, hemel en aarde is dat. Ik zal je nooit, nooit meer verstoten of in de steek laten. Vader ben Ik. Onvoorstelbaar: hij is mijn Vader. Dan ben ik Zijn kind. Ook de allerkleinste in het geloof, de allertwijfelmoedigste, is kind.

Het is altijd één van beiden: ik ben vijand van God, of kind. Ik ben erfgenaam van de eeuwige dood, of erfgenaam van God. En elke avondmaalsbediening stelt me voor de vraag: wat ben ik? Vijand of kind?

Elke zondag wandelt Jezus rond in het Woord en worden goddelozen genodigd om tot Hem te komen zoals ze zijn. Eén keer in de 3 maanden worden zij die tot Jezus gekomen zijn genodigd om als Zijn kinderen aan tafel bij God, hun Vader, te komen. Dat laat dus het heilig Avondmaal zien. Zo goed is God voor zondaren dat Hij Vader voor hen is. Vader! Die tot kind aannam. Uit de dodencel, gevonnist en wel, uitgehaald en toen niet weggestuurd, maar ook nog tot kind aangenomen. Vader. Dat houdt dus in gemeente dat avondmaalsgang altijd wel gepaard mag gaan met verwondering. Ontroering. In het hart, soms een traan over de wang bij iemand. Hoe is het mogelijk, Heere! Dat U zo goed bent voor mij. De eerste keer dat je

aan mag mocht gaan, de tweede keer, en ook de 200e keer. Om nooit te vergeten dat ik veroordeeld was. Dat Zijn Zoon mijn plaats innam. En ik had God eeuwig gedankt als ik toen weggestuurd was, vrij. En toen maakte Hij mij ook nog kind. Vader. Dan is vanzelfsprekendheid een groot gevaar. In sommige kringen was vroeger afstandelijkheid een groot gevaar. Onmogelijkheid. Afschrikwekkendheid zelfs misschien. Tegenwoordig lijkt het soms naar de andere kant te liggen het gevaar. Vanzelfsprekendheid, nonchalance. Onzorgvuldigheid in voorbereiding. Dagelijks bijbellezen en bezinningsuur overslaan. Gehaastheid in de dienst, als het maar niet te lang duurt. Slordigheid in kleding, alledaags spijkergoed. En als ze vragen waarom je aanging kun je allen zeggen: ik heb belijdenis gedaan en vind dat ik dan ook aan hoor te gaan. Waar is de ontroering, de verwondering.....? Dat ik door Hem tot kind ben aangenomen. Omwille van Zijn nederdaling ter hel, strafdragend lijden en sterven.

2 de voeding

Nu zegt art 35 in het begin al: deze gelovigen, die kind van God zijn, die hebben een nieuw leven ontvangen. Geestelijk en hemels leven. Dus gelovigen hebben tweeerlei leven. Lichamelijk en geestelijk. Lichamelijk leven heeft iedereen, geestelijk leven alleen de gelovigen. Daar heeft God voor gezorgd. Door wedergeboorte heeft Hij dat geestelijk leven geschonken. Wat is dat voor leven?

Nou, vergelijk het maar met ons lichamelijk leven. Leven ademt. Leven ademt zuurstof in en koolzuur uit. Dat hoort bij het leven. Leven heeft ook verlangens. Naar gezelschap, werk, levensverbintenis. Als dat niet vervuld wordt doet dat pijn. Leven is een strijd. Constant is ons lichaam in gevecht tegen ziektekiemen, virussen en bacillen. Leven rust op zijn tijd. Leven kent verdriet als je pijn hebt of bezeerd bent, of als geliefden bezeerd worden. Leven kent vreugde als je mooie dingen krijgt.

Geestelijk leven is leven. Dat heeft ademhaling. Het gebed dat verlangt naar God als zuurstof en dat zorgen en zonde uitademt als koolzuur. Geestelijk leven heeft een roeping: God verheerlijken. Daar verlangt het naar. Als dat niet gebeurt dan is het bedroefd en verdrietig. Geestelijk leven kent strijd. Tegen bacillen, bacterien en verzoeking, moedeloosheid, verslapping, verdoving, gelatenheid, gemakzucht. Geestelijk leven kent verdriet en vreugde. Verdriet als het beschadigd wordt, pijn gedaan wordt door goddeloosheid om je heen en in je hart.

Vreugde als Gods eer en Naam lof ontvangt. Geestelijk leven kent rust, rust in God. Geestelijk leven: verlangen naar God, verdriet en vreugde, strijd en rust. Gemeente, kennen wij dat? Is dat ons leven? Het leven van en in ons leven? Dit is het leven dat bestemd is voor de eeuwige heerlijkheid. Dat daar in kan komen. Want wie dit leven mist die is in de hemel als een vis op het droge. Die voelt er zich niet thuis. Die kan er niet aarden en niet tieren. Kent u dit leven? Bidden tot God, God verheerlijken, strijden voor God, rusten in God. Dat leven stroomt door in de eeuwigheid.

Maar nu is er nog één ding dat hoort bij leven. Leven heeft voedsel nodig! Leven dat niet eet, niet gevoed wordt, dat verslapt, komt in coma terecht en sterft uiteindelijk. Leven kan niet zonder voedsel. Geestelijk leven ook niet. Dat word je ook gewaar. Als je geen voedsel tot je neemt, niet Bijbel leest, niet de kerkdienst intens meemaakt, dan verslapt het geestelijk leven. Dan zakt het in, dan wordt het slapend. Geestelijk leven heeft voedsel nodig. Het heeft geen bron in jezelf. Het welt niet vanzelf in je op. Anders is het niet het ware geestelijk leven. Is het schijn, niet werk van de Geest, maar van jezelf en dus ondeugdelijk.

Wat is dan dat voedsel voor het geloof? Jezus Christus. Hij is het Brood uit de hemel. En daarvan is brood en wijn van het Heilig Avondmaal teken en zegel. Dat laat zien hoe je je dat voor moet stellen: dat Jezus het voedsel voor het geestelijk leven is. Zoals eten en drinken je hele lichaam doortrekt, zo doortrekt Christus heel je hart en ziel. Dat is gemeenschap met Christus. Hij Zelf is het voedsel. Zijn liefde, Zijn genade, Zijn offer, Zijn ontferming. Zo diep is ook de gemeenschap van Jezus met de Zijnen. Zijn Persoon en werk verenigen zich met je. Daar heeft de Bijbel drie mooie uitdrukkingen voor in het Nieuwe Testament. Om de hechtheid van die verbinding aan te geven. Hoe hecht Jezus en Zijn gelovigen verbonden zijn met elkaar.

De eerste is: Wijnstok en ranken. De wijnstok stuwt de sappen de ranken in. De ranken vragen daar om, trekken die sappen er uit. Zo stuwt Christus Zijn liefde in de gelovigen en dan vragen, smachten de gelovigen naar meer. De tweede is Hoofd en lichaam. Het hoofd dat stuurt en beschermt het lichaam. Het hoofd zit met alle zenuwen en bloedbanen verbonden aan het lichaam. Zo stuurt en beschermt Jezus de gelovigen. En zijn Jezus en de Zijnen innig en intens verbonden met elkaar. De derde is Bruidegom en bruid. De bruidegom heeft liefde tot zijn bruid, heeft alles voor haar welzijn over, verlangt contact met haar en de bruid

verlangt omgang met de bruidegom. Zo heeft Jezus liefde tot Zijn bruid, heeft alles over voor haar welzijn en verlangt naar omgang met Haar en de Bruidskerk verlangt naar omgang met Hem. En alle drie de uitdrukkingen hebben een rode draad gemeenschappelijk: ze kunnen niet zonder elkaar, wat is een rank zonder wijnstok? Wat een lichaam zonder hoofd? Wat een bruid zonder bruidegom? En ook andersom: de wijnstok zonder ranken, het hoofd zonder lichaam, de bruidegom zonder bruid kan ook niet. Zo hecht is de vereniging van Jezus met de Zijnen. Hij wil niet zonder de Zijnen en de Zijnen kunnen net zonder Hem. Dat is geestelijk leven ten voeten uit!!! En zoals de Wijnstok de ranken laat groeien en vrucht dragen, zoals het hoofd het lichaam laat bewegen en leven, zoals de bruidegom de bruid gelukkig maakt, zo laat Christus de Zijnen groeien en vrucht dragen, leven en bewegen, gelukkig zijn en zalig. Dat is geestelijk leven ten voeten uit!!! Dat verzegelt Hij ook. Zo waarachtig als Ik nu brood en wijn geef, zo waarachtig voed Ik nu en alle dagen het geestelijk leven. Dat zal Ik doen. Dan is de hemel zeker, de aankomst gegarandeerd!

En Hij deelt Zijn goederen uit: de verworvenheden van Zijn lijden sterven en opstanding. Vergeving van zonde. De volkomen gerechtigheid van Christus. Dat het oordeel achter mij ligt. Dat de vrede van God mijn deel is. Dat de hemel is bereid.

En als je dan vraagt: hoe kan dat? Want de rank is op aarde En de Wijnstok in de hemel? Het lichaam hier, het Hoofd daarboven. De bruid op aarde, de Bruidegom in de hemel? Dan is het antwoord: dat kan door de Heilige Geest. Door de Heilige Geest valt die afstand weg. Door de Heilige Geest is er toch verbinding, toch omgang, toch gemeenschap, toch contact, al is er enorme afstand. Calvijn zegt: ik ervaar het meer dan dat ik het begrijp.

Dan gaat het om één ding: om geloof. Geloof is de mond die eet. Zonder mond kan ik niet eten. Al staat er een tafel vol voor me, als ik geen mond heb, of mijn mond stijf dicht houd, zal ik niets binnen krijgen. Om geestelijk te eten van Jezus liefde en Zijn goederen heb ik de mond nodig van het geloof. Dat geloof dat alles, het leven, buiten zichzelf zoekt. Zoals de rank niet zonder wijnstok, het lichaam niet zonder hoofd, de bruid niet zonder bruidegom: Geloven is: niet zonder Jezus kunnen. Je verloren kennen, je reddeloos verloren kennen in jezelf. Dat je onwaardig bent. Schuld hebt en niets hebt om het af te lossen. Dat je zondig bent en niets kunt om er wat aan te doen. Het leven zoeken buiten jezelf in Christus. Geloven is: niet zonder deze Jezus kunnen en Zijn goederen. Geloven is: Jezus moeten hebben en anders omkomen. Niet

iets hebben, maar alles missen. Niet iets kunnen, maar alles nodig hebben. Zonder dat geloof: hoe zou je aangaan? Als je geen bruid bent, toch bij de Bruidegom komen in Zijn armen? Doen alsof. Dat is aangaan als je ongelovig bent, geen geestelijk leven kent: als niet bruid toch de bruidegom in de armen vallen. Ongelovigen worden niet genodigd tot de tafel. En ontvangen het sacrament tot verzwaring van hun oordeel. Opdat hun gericht en hun verdoemenis niet des te zwaarder worde.

Maar alle gelovigen worden genodigd. Alle gelovigen hebben ge komen. Zich zo te beproeven dat zij kunnen komen. Stel je voor: de Bruidegom roept, maar de bruid komt niet. De bruid blijft op afstand. Kruipt weg. Terwijl de Heere Jezus twee dingen doen wil: voeden en genieten.

3 de vrucht

Twee dingen, die er allebei mogen zijn. Wel staat voorop: voeden, versterken. Anders wordt het geestelijk leven verzwakt. Het verzwakt en kan het kruis niet meer dragen, zichzelf niet meer verloochenen, God niet meer verheerlijken. Het verliest de strijd tegen de zondige invloeden en gaat eraan toegeven, toegeven aan wereldgelijkvormigheid, en valt in zonde, laat zich meetrekken. Het vindt geen rust meer in God, maar vindt rust in goede gezondheid, in constant inkomen, een gelukkig huwelijk, fijne vriendenkring. En de rust in God wordt minder: eerder in paniek, vlugger van zijn stuk gebracht, meer bezorgd en piekeren. Ja, zelfs het gebed gaat kwijnen. Wordt vlak, het verlangen naar God taant, de behoefte om je hart uit te storten wordt minder, en het de behoefte om Gods hart te ontmoeten ebt weg.

En dan zijn er inderdaad mensen, christenen die zeggen: maar dat kan ook gebeuren. Dat een mens het niet meer volhoudt. Dat een gelovige halverwege afvalt. Dat een kind van God weer terugvalt in de greep van satan. En dat het over gaat, uit. Maar het Heilig Avondmaal laat zien: Nee, dat kan niet en dat zal niet. Christus zal voeden en sterken. Zal bevestigen in het geloof. Niemand zal ze uit Zijn hand rukken. Hij zal Zijn werk ook voleindigen. Het geloof zal niet ophouden en bezwijken. Christus geeft Zijn Eigendom niet prijs door Hem gekocht, de Vader laat niet ontroven die Hij verkoren heeft voor de grondlegging der wereld. De Geest bedriegt niet, als onderpand gegeven in het hart van Gods kinderen. En waarom bezwijkt het geloof niet? Waarom zal het geloof niet ophouden? Want dat kan toch makkelijk? Als je op jezelf afgaat en je eigen gevoel dan zou het toch makkelijk helemaal kunnen wegvallen? Jazeker, maar God geeft het te eten. God de Vader voedt het geestelijk

leven. Kijk maar naar het Heilig Avondmaal: daar laat Hij het zien. Dat Ik u voed en laaf tot in het eeuwige leven. En dat ook het allerkleinste, zwakste geloof zal aankomen en zal blijven. Totdat het overgaat in aanschouwen. In eeuwig God verheerlijken, verzadigd met Zijn Godd'lijk beeld. Alle pelgrims komen aan en halen de eindstreep. Daarom zingen ze onderweg: wij gaan ten hemel in en erven koninkrijken. Wij steken het hoofd omhoog en zullen de eerkroon dragen. Heerlijk.

En dan ook: genieten, en vermaken. Verblijden. En daarmee zo staat verderop in het artikel laat Hij Zichzelf genieten aan onze zielen. Eten doe je toch ook omdat het lekker is. Heerlijk smaakt. Je ervan geniet. Nou, Christus geeft Zichzelf te genieten. In Zijn Woord, aan Zijn tafel. Dat het heerlijk is. Zijn liefde, Zijn trouw, Zijn offer, Zijn werk, Zijn vergeving, Zijn gerechtigheid, Zijn erfenis, Zijn heerlijkheid. Heerlijk. O Heerlijk erf, Gij kunt mijn ziel vervoeren. Zo mag het toch ook wel eens zijn? Het Hooglied staat ook in de Bijbel. De vreugde in God. Weiden met een verwond'rend oog. Aan Zijn tafel, of thuis als je bidt, de Bijbel leest, onder een preek. Je raakt er niet over uitgedacht. Zoveel liefde voor mij, zo zwaar lijden voor mij, zo groot heil voor mij. Iets van hemelse heerlijkheid daalt neer in je hart. Omdat de liefde Gods wordt uitgestort. In zo'n arme, troosteloze ziel. Dan duurt het aan de tafel niet te lang, eerder te kort. Dat jongetje dat zondag morgen wakker werd en zei: hoera ik tref het, ik ben jarig lekker eten. En vader en moeder zeiden: gefeliciteerd, en wij treffen het ook, het is avondmaalszondag. Horen ze dat wel eens van u?

Arme, troostelozen zielen. Arm in jezelf: zo leeg, zo schuldig, zo zwak. En troosteloos: als je het zelf moest oplossen: troosteloos. Ondoenlijk, prijsgegeven aan verderf en ondergang. Dus wie zijn welkom aan de tafel? Zij die arm zijn in zichzelf en troosteloos. Christus zal voeden en sterken. Om elke dag op terug te vallen en Hem aan te houden. Als je een zware dag hebt: verzoeking, beproeving, kruisdragen en je voelt je zwakte, je onmogelijkheid, je troosteloosheid. Heere, U zult toch voeden en sterken.

Totdat....eens God Zijn belofte vervult. De Vader haalt Zijn kinderen thuis. De Zoon neemt Zijn bruid tot Zich. Dan is er geen voedsel meer nodig. Dan is de strijd voorbij. Voedsel is nodig meer nodig. Hier kon je niet zonder, geen dag. Maar geloven wordt aanschouwen. En het genieten wordt volmaakt. Ongestoord. Hier had je de teleurstelling als de Heere ver weg bleef of was of leek. En je verward kon zijn en verschrikt. Maar dan is het eeuwig genieten. Amen